

[Lotte Henriksen]

hjælpen til Østeuropa på bekostning af de fattigste i udviklingslandene – en linie, som også bevidst har været fulgt af visse lande, både af humanitære og politiske årsager.

I Socialdemokratiet ønsker vi ikke at forringe den danske udviklingsbistand, der skal målrettes de fattigste i verden. Dette synspunkt gør sig også gældende i regeringsgrundlaget for den siddende regering.

At netop den multilaterale bistand skal holde for, er jo i modstrid med det folketingsflertal, der under forespørgselsdebatten den 20. februar 1992 præciserede, at man ønskede at fastholde den hidtidige fordeling mellem den multilaterale og bilaterale bistand for at give bl.a. FN-organisationerne mulighed for at bekæmpe de globale udviklingsproblemer.

Med forslagets intentioner om at flytte 1 mia. kr. fra den multilaterale udviklingsbistand til Øststøtten ville dette fifty-fifty-princip jo ikke længere være gældende. Men det er måske et selvstændigt formål med forslaget.

Derudover vil jeg pointere, at det beløb, der anvendes til Øststøtten, ikke er så lille endda. Behovet er naturligvis langt større, men 2,1 mia. kr. er faktisk allerede i dette år afsat til Øststøtten, og et tilsvarende beløb forventes afsat næste år.

Heraf anvendes de 1,4 mia. kr. på nationale ordninger og 750 mio. kr. som dansk andel til EF's Øststøtteordninger. Indrømmet: Det er svært at få overblik over de allerede eksisterende ordninger, og det er vel i virkeligheden dér, problemet ligger. For der er behov for at forbedre og forenkle de muligheder, der i dag er, for støtte til Østlandene. Der er behov for at koordinere indsatsen, og der er faktisk mulighed for at justere og foretage disse forbedringer uden samtidig at forringe mulighederne for bistand til udviklingslandene.

Derfor er det glædeligt, som udviklingsministeren redegjorde for, at regeringen har nedsat et tværministerielt udvalg, der er i gang med at vurdere og stramme op om Danmarks indsats i Østeuropa. Og derfor vil der også senere blive lejlighed til i Tinget at drøfte Østeuropastøtten i sammenhæng med Danmarks internationale indsats i øvrigt.

Principperne om hurtigere godkendelsesprocedurer og kortere sagsbehandlingstider er principper, vi er helt enige om generelt bør styrkes. Men derudover kunne en bedre vej-

ledning til ansøgerne også tilsvarende afhjælpe det manglende overblik over de eksisterende muligheder.

Der er et enormt behov for hjælp i Østeuropa. Der er behov for bistand til demokratiopbygning, til forbedringer af miljøet, til sundheds- og socialsystemet samt hjælp ved akut mangel på fødevarer. Det er på disse områder, der skal sættes ind, og det er den struktur, som der nu arbejdes med i regeringen.

I Socialdemokratiet ønsker vi en helhedsorienteret systemindsats, og vi mener faktisk, at der i dag allerede er gode muligheder for at opnå støtte til de økonomiske og erhvervsmæssige forbedringer, som forslagsstillerne med beslutningsforslag nr. B 80 lægger op til. Behovet nu er i virkeligheden et andet: Det er at give forbedrede muligheder for at støtte de demokratiske og sociale strukturer i Østeuropa. Vi har Demokratifonden som det positive eksempel på støtte til dette område, men flere muligheder kunne være til gavn i hverdagen for de almindelige mennesker i Østeuropa. Det er for deres skyld, en forbedring skal foretages; det er for deres skyld, en nystrukturering af Øststøtten skal finde sted.

Det er nødvendigt at hjælpe for at genopbygge samfundene i Central- og Østeuropa. Men målet er selvfølgelig samtidig at gøre landene uafhængige af hjælpen gennem en forbedret erhvervsevne. Det er nødvendigt, at landene reetableres socialt, økonomisk, politisk og miljømæssigt.

Vi har i Socialdemokratiet derfor stor forståelse for forslagsstillernes interesse for Østeuropa, som vi deler. Men det afgørende i forslaget om at anvende 1 mia. kr. af udviklingsbistanden til Østeuropa støtter vi ikke, og vi må derfor afvise beslutningsforslaget, som det foreligger.

Agnete Laustsen (KF):

Tre år efter de politiske omvæltninger i Østeuropa er der mere end nogen sinde behov for hjælp til udvikling og opbygning.

Østeuropa har i realiteten behov for massiv støtte a la den amerikanske Marshallhjælp, som på så storstilet måde hjalp Vesteuropa igennem kriseårene efter Anden Verdenskrig, og det haster med stabiliserende initiativer.

Vi har i Vesteuropa et særligt ansvar for at bringe Østeuropa på fode igen, og vi har det af flere grunde.